

‘We zijn gezellig en dat schiep

Ze zijn een geweldig team, logopediste Sabine Christiaans (53) en haar cliënt Poul Aalbersberg (66). Sabine heeft veel ervaring met mensen met een auditieve beperking. En hij heeft al veertig jaar een slecht gehoor waar nog 20% van over is, met daarbij tinnitus met een volume van 80dB. Een half jaar geleden begon hun samenwerking omdat Poul vaardig wilde worden in spraakafzien.

HOE IS JULLIE SAMENWERKING ONTSTAAN?

POUL: ‘Ik liep al even bij de GGMD voor mijn tinnitus en nog steeds kom ik daar voor de cursus *Leven met slechthorendheid*. Ik wilde leren liplezen om uit mijn sociale isolement te komen en werd verwezen naar Sabine.’

SABINE: ‘Het mooie aan dit werk is dat spraakafzien om communicatie en contact gaat. Vaak noemen mensen dit liplezen, maar spraakafzien is meer dan dat. Je let ook op andere dingen waar je informatie uit kan halen, zoals het gezicht en de houding van je gesprekspartner.’

POUL: ‘En ik leer ook veel over hoe ik met mijn slechthorendheid om kan gaan. Zoals opkomen voor mezelf. Ik heb een handicap die voor anderen vaak moeilijk te begrijpen is. Dus het is aan mij om goede voorwaarden te creëren voor een optimale communicatie, zonder dat dit me ergert of frustratie oplevert.’

HOE GING JULLIE EERSTE ONTMOETING?

POUL: ‘De communicatie ging meteen van een leien dakje. We zijn gezellig gaan kwartetten en dat schiepte meteen een band. Het klikte goed tussen ons.’

SABINE: ‘Met een kwartetspel kan je op een ontspannen manier laten zien hoe de spraakafzientraining gaat werken. Het principe van kwartetten is bekend voor beiden en je hebt allebei de context in handen. We praatten meteen zonder geluid, zoals we vervolgens in elke afspraak hebben geoefend. Dit doen we bewust omdat de weg van het zicht naar de hersenen getraind moet worden. De weg vanaf het gehoor bestaat al.’

gaan kwartetten meteen een band'

POUL: 'Helemaal stil is het nooit bij mij vanwege mijn tinnitus, maar zonder stemgeluid kan ik me beter concentreren op het spraakafzien. Dit ging vanaf het begin eigenlijk heel goed. We hebben ook heel veel lol samen.'

WAT ALS HET EVEN NIET LUKT MET EEN OEFENING?

POUL: 'Soms kan ik echt even niet volgen wat Sabine uitspreekt. Zij merkt dat meteen aan mij en herhaalt het voor me. Wanneer het om één woord uit een zin gaat, dan herhaalt ze eerst dat woord. Op die manier kan ik steeds meer herleiden wat ze zegt. En soms herhaalt ze de hele zin, dan heb ik net even wat meer informatie en kom ik achter het woord.'

SABINE: 'Vervolgens leg ik ook uit waar of wat er mis ging. Sommige letters kun je bijvoorbeeld gewoonweg niet zien, dat is voor iedereen hetzelfde. Er zijn woorden die geen enkele herkenbare medeklinkers hebben en bestaan dus alleen maar uit klinkers die je moet proberen te vertalen. Daarnaast bepaalt je gehoorverlies ook welke letters of klanken je niet kán horen.'

HEB BEN JULLIE TIPS VOOR LOGOPEDISTEN EN MENSEN DIE LOGOPEDIE WILLEN VOLGEN?

SABINE: 'Ga je alsjeblieft verdiepen in spraakafzien. Zelf heb ik hier weinig over geleerd tijdens de opleiding, maar er is steeds meer vraag naar. De cursus bij GGMD is echt een aanrader. En wil je logopedie? Je bent nooit te oud om nieuwe dingen te leren, als je maar gemotiveerd bent.'

POUL: 'Je gaat je er echt veel beter door voelen. Het vergt veel oefening en het zal energie blijven kosten. Maar ik kan nu bijvoorbeeld tweeënehalf uur op een prettige manier uit eten gaan, in plaats van dat ik na twee uren al helemaal kapot ben. Het heeft me al zoveel gebracht. Ik kan nu veel meer vertrouwen op mijn spraakafzien.' ●

Sabine is werkzaam bij Logopediepraktijk Bos en Lommer in Amsterdam.

